

[Justitsministeren.]

Jeg som tidligere nævnt har megen forståelse for — så afgørende betydning, at man fastsætter en bestemt dato for, hvornår mærkesalg skal ophøre, tror jeg det vil være rigtigt at overveje fra samme tidspunkt at forbyde andre indsamlingsformer, hvor der sker personlige henvendelser om bidrag. Jeg tænker her på gade- og husindsamlinger. Man kan næppe anstille en væsensforskellig vurdering af generne ved mærkesalg og generne ved f. eks. indsamling på gaden med raslebøsser.

Regeringens standpunkt er altså det, at vi gerne vil være med til at arbejde videre på grundlag af SF's forslag, men at vi må forbeholde os at stille ændringsforslag, der er mere teknisk begrundede, og vende tilbage til de mere principielle indvendinger; jeg har nævnt i mit indlæg.

Holm-Tved: Det forslag til lov om offentlige indsamlinger, vi i dag har til første behandling, bryder helt med principperne i den gamle lov af 16. maj 1934, hvor man først skulle søge om tilladelse og senere sætte indsamlingen i gang. Efter det foreliggende forslag skal man nu kunne begynde indsamlingerne, bare de er anmeldt til justitsministeriet — hvis de kun skal foregå inden for en enkelt politikreds, da til politimesteren og i København til politidirektøren.

Hensigten med forslaget er vel en liberalisering af loven, og så langt så godt; men forslaget indebærer samtidig på en række områder for mig at se en betydelig skærpelse i forhold til den gældende lov og i nogle tilfælde oven i købet et direkte og generelt forbud; det var netop det, justitsministeren omtalte. Skærpelsen gælder først og fremmest kontrol med indsamlinger til støtte for de politiske partier, og det skal jeg vende tilbage til senere. Det direkte forbud er rettet mod mærkesalg o. lign., og man må derfor nok i nogen grad tage den tilsyneladende liberalisering, der ligger i ændringen, med et vist forbehold.

Mærkesalget, gade- og husindsamlingerne kan — som også udtrykt af hr. Poul Dam i hans ordførertale ved behandlingen af et forslag til ændring af loven den 17. februar 1967 — ofte være irriterende og generende. Men samme indvending kan benyttes mod

andre former for indsamlinger, og de forelåede ændringer vil vel næppe få denne indvending til at blive mere afdæmpet eller mindre rigtig. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at disse former for indsamling kan virke sådan og meget ofte gør det; ikke mindst kan det, som det også blev nævnt ved debatten i 1967, i den stærke trafik være generende, at der foregår den slags indsamlinger.

Tilbage står så spørgsmålet om, hvorvidt ikke en lang række af de kendte begrundelser for de stadig tilbagevendende indsamlinger har eller burde have overlevet sig selv og simpelt hen er og bør være et anliggende, som samfundet bør tage op til løsning. Jeg siger ikke dette her på nogen måde at dulme min egen samvittighed. Jeg har i og for sig intet imod indsamlinger, jeg har intet imod, at der sættes et hjælpearbejde i gang, og at det sker ved indsamling. Det kan oven i købet i mange tilfælde være den eneste vej, man har, for at bevise over for det offentlige, at der er områder, hvor det er påkrævet og nødvendigt at sætte ind med støtteforanstaltninger. Man kan måske ad denne vej skabe en vis form for pression, vække opmærksomhed og muligt også vække samvittigheden hos det offentlige, således at problemerne bliver taget op og løst mere generelt og på en bedre måde.

Lad mig nævne et par konkrete områder, hvor jeg mener at staten ganske naturligt burde træde til og helt overtage de økonomiske forpligtelser i stedet for at overlade opgavernes løsning til det private initiativ og til de indsamlede midlers formåen. Der er f. eks. problemerne sygdomsbekæmpelse og forskning og problemet om tidssvarende soldaterhjem. Hvad var mere naturligt, end at staten, når den indkalder de unge til militærtjeneste, også sørgede for, at der var hyggelige og gode soldaterhjem, hvor det menige mandskab kunne samles i deres fritid og samles under tvangfri former?

Jeg tror, vi uden generelle forbud kunne få afskaffet en lang, lang række af de mere eller mindre permanente indsamlinger, der i dag er et vist behov for, fordi samfundet, ikke den private, dulmer sin samvittighed under henvisning til, at det er der private nok til at tage sig af. Det er jo fortsat således, at private i mange tilfælde må peges på opgaverne; det gør de ofte ved at sætte